

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Յ Ի Է Ր Ճ Ի Յ Ա Ս

ՆՈՒՄԵՐՈՒ—179

ԻՒՋԻՆՈՒԹ

ՍԷՆՏԵՐ—1862—

ՄԱՅԻՍ—22—

ՆՈՒՄԵՐ—179

ՍԷՆՏԵՐ

ԵՍԻՊՈՒՆՈՒՄ 22

ՄԷՍԻՍԻՍԻՍԻՍԻՍ

Օրհնագր. ընթացք	491
Ինքնակա	207
Պարտաւոր	465
Ինքնակա	469
Գործարար	32 20
Գործարար	97 40
Պէտքերը հարմար	73
Ստանդարտ	78 20
Գործարար	63 20
Կէս	64
Օրհնագր.	34 5

ՊՕՐՄԱՅ ԹԵՂԵՍԻՍԻՍԻՍԻՍ

Ստանդարտ 1.

Պարտաւոր 174, (մուշակ) 25 25 1/2, Իրէք, գոգա պէտք հարմար : Ստանդ 62, Գործարար 92 1/4

ՀԱՎԱՏՈՒՄԸ ՄԻՒԹԵՍԻՍԻՍԻՍԻՍ

Սեբ գործարարի հազարէթի բառիչահի իւր չիւննիւ մապէսիննի աթուֆէթլու խալիստ պէյ էֆէնտի հազարէթլէրինէ :

Իբնիսի գործարար, տեօրտիւննի մապէսիննի սեպտեթլու իսպիֆ պէյ էֆէնտիյէ :

Իսպիսի գործարար, պէյննի մապէսիննի իզգէթլու Լալիս պէյ էֆէնտիյէ :

Տեօրտիւննի գործարար, աթուֆէթլու մապէսիննի իզգէթլու Բալիս պէյ էֆէնտիյէ :

Պէյննի գործարար, Գիւսիսիննի մապէսիննի իզգէթլու Վիսամիլ պէյ էֆէնտիյէ :

Սապէյնի հիւսնայուն իբնիսի քիթապէթ խրտմէթի ճէլիլէսի, իւրիսիննի քիթապէթ խրտմէթի ալիյէսինտէ պուրլունն սեպտեթլու Լալիս էֆէնտիյէ :

Իսպիսի քիթապէթ խրտմէթի ճէլիլէսի, տեօրտիւննի քիթապէթ խրտմէթի պէյննիյէսինտէ պուրլունն իզգէթլու Լալիս էֆէնտիյէ :

Տեօրտիւննի քիթապէթ խրտմէթի ճէլիլէսի, Իրֆի բաշա զատէ իզգէթլու Իսմայիլ պէյ էֆէնտիյէ :

Սեբամը սատարէթ միւսթէշարըղը, Սալիլիս նաղըրը սապըգ աթուֆէթլու Սիւսթապ էֆէնտի հազարէթլէրինէ :

Սալիլիս նեղարէթի ճէլիլէսի, իւրիսիննի պալիս իլէ, Սալիլիս միւսթէշարը սապըգ աթուֆէթլու Սեբիս էֆէնտի հազարէթլէրինէ :

Պուրէրէ թէշիլ օլուննի Տիւսնը մուհասեպաթ իսպաթի ճէլիլէսի, Լալիսի հիւսնայուն նաղըրը սապըգ աթուֆէթլու Նիսմէտ Վէֆիգ էֆէնտի հազարէթլէրինէ :

Լալիսի հիւսնայուն նեղարէթի ճէլիլէսի, սատարէթ միւսթէշարը սապըգ աթուֆէթլու Տաղըր պէյ էֆէնտի հազարէթլէրինէ :

—Լիսնալը Գալապատ թաշտէթլէրինէ, տպ ինչա օլուննայուն օլան իսպիսի Նուրէթ Նամ գալիսնու հիւսնայունն էմրի իսպիսի, պուրէ իսպիսի իսպիսի իսպիսի, տէ օլուննի, ինչալ բաղար իրթէսի կիւնի օլաթը հազարէթի իսպիսի, իսպիսի նէյի ամիրէթլինի թէշիլ պուրլունն օլուննալարը, վէ պիւրէլայի ֆէլիսամ հազարէթի տախի մէվալտ վէ հազար պուրլուննալարը հալտէ, վաղթը մէսուտ օլուննալարը իսպիսի օլուննի սապթ պէշ իսպիսի իսպիսի տէնիլէ էնտիլիլ, վէ տալաթը (տուալար) ընդունէ Գիւսիսիննի Եմր ու ճէվէթ վէ իսպիսի հազարէթի իսպիսի իսպիսի պարլէսահ ճէնապը իսպիսի ճէլիլ զըլնմը տըր : Տէրիսի

Լէվի մէվալտէ, թէրաննի ամիրէտէ, էվիլէնտէն հազարէթլինն օլունն նէֆէր գատար վէյպէ, հիւսնայունն ասլիլէրիլ, հուզուրի հազարէթի Եհաննէյէ թաղաթը գըլնտըրը ինչալիլէրտէ օլուննալարը, օլ գըյաֆէթտէ պիր թաղըրը զապթիլէ թէրթիլ զըլնմալը իսպիսի կէօրիլմէթտէ տիր :

—Լիսնալը մազամը Լիլի սատարէթիլմէթ վարիսի թաղըրը թէլիլըրաֆիլէնն սուրէթի տիր :

Տիւնիսի Բէնճէմալիս կիւսիլ փիլիս Նալիսինտէ քէյլիլ, վէ Լիլիս գալապատն սաղ թարաֆընտա զայէթ էիլէսէ պալլապատա ֆիլիլիս Նամ ճէսիլ քէլիլ սանն արթ վէ սաղընտա վաղի Չիլիս ճէ գալիլիսինն սաղ էթէլիլտէ պուրլունն արթմըր գատար խանէլիլնէ թէլիլ ճէմիլիլ էթմիլ օլան թալմիլնէ իբի պլիս գատար Գալա տալըրնն իւզէրէլիլնէ իւզ օլունն սէվգ օլուննի սապթիլիլ իւզալիլ վէ մուվաղաֆանն օրալա թաղըրիլ իլէ պէրապէր, էզըլայի մըրգումէ հարպէ իպթիտար իլիլմիլ իսպիսի, մուգալմէթ միւսթէթիլ օլուննալարը, քըլունն, աղ վաղթ իլիլտէ մէզիլլը գալիլիլ իլէ պէշ ատէտ գալիլիլ, վէ ճիւլարընտա թէհասուն իլիլտէլիլ թէլիլէր, մարիլլը քիլիս իւզէլիլտէ օլան էիլէսէ տաղարա ֆիլար իլիլմիլ, վէ օրալ օրտուկէհանն արգալը օլուննիլ, տիլլանն թէրար թաղապատ իլիլմէթիլ իլիլ, սապթիլ շահանն տախի զապթ օլունն գալիլիլ :

վէ գուլէլիլ մէջալարէն հէտմ վէ իսպիսի իսպիսի քիլիսինն մէզիլլ իլէ Չէլիլնէ գալիլիլինն տաղարա պուրլունն խանէլիլնի տախի զապթ իլիլ, շապէր իլիլնալմիլ իսպիսի, զայէթ թէլիլն պուրլունն կէլիլմէթ լալիլ օլուննալարը, տան, վէ օրալտէ ֆէթթէլիլ իլիլն Զոգ տաղ թալիլ կէլիլիլմէթ միւսթէթիլ օլապիլէնէլիլտէն, վէ պուրլունն պալիլ տէվիլ լիլ Լալիլ փաղա հազարէթլէրի միւսնալ կէօրմէ տիլիլտէն, սապթիլ շահաննին ավտէթլին էմր վէլիլ, վէ միւսթէթիլ իլիլ պուրլունն միւսթէթիլ սը ֆէթթէլիլ կէօրմէ պուրլունն տուր : վէ պուր մուհասեպտէ էզըլային թէլիլ թալիլնէմէ յուպ, սապթիլ շահաննին սէթիլ քիլիլ խաֆիլմէթ մէջալար օլունն տուր, իսպիսի հազարէթի վէլիլ էմրին տիր :

—Լիսնալը մազամը մալիլիլ հազարէթի սատարէթիլմէթ թէլիլ թալիլիլ տէն թաղըրալար թէլիլիլ սուրէթի տիր :

Գալա տաղըրն հուսուտալ ճէպէլիլ իլիլ թէլիլիլ իսպիսի, գալըլարըն միւսթէթիլտէն էմրմըր օլուննալար Լիլիլ քէյ մուգապտէմ ճէլիլ սէվգ իլէ հէտմ օլուննալար իսպիսի, գալիլիլ մէջալարէնն իլիլ թաղաֆընտա, վէ հուսուտալ ճէպէլիլ տալիլնտէ քէյլիլ թէլիլտէ իլիլ գալիլ վէ թալիլընի թալիլիլ իլիլ, քէլիլիլ թալիլ, էմրմըր գալիլ լիլ, իլիլ թաղաֆընտա իսպիլ իլիլտիրէլիլ լիլլարա (1) պիր իսպիլ էզըլային թալիլնալմիլ, վէ հարէթէթիլ քիլիլիլիլ սապթիլ իլիլն լիլլարա օլան միւսթէթիլ մէջալարիլ իլիլ փէլիլնէ կիլիլմէթ միւսթէթիլ օլուննալար տալա մալիլ հալիլն սապթիլ սէվգ իլիլ թալիլ իլիլտէն իսպիլ զալմալ միւսթէթիլ պուրլուննալար, թալիլիլտէն իլիլ կիլիլ մուգապտէմ օլուննալար ճէլիլ հարէլիլ կիլիլնալար թալիլ փիլիլտէ, վէ սէթէթտէ իլիլտա պէլիլ թաղըր իլիլ փոթըրիլ վէ իլիլ էհալիլ մէջալար գուլէ իւզէրինն սէվգ օլուննալար իլիլ պէրապէր, էզըլայի միւսթէթիլ հիլ թիլիլ ֆէնն արթմալարը օրալըն թէլիլ իսպիլ, իլիլընտա պուրլունն, վէ Գալա տաղալ մէսուտալ օլան էթմիլ խանէլիլ փալան, վէ էիլիլիլ խանէլիլ ֆոթըրը գալիլիլ :

տէ տախի և նէֆեր ասկեր պուլունտուղու հայտէ Եւմոտան Պէյրուլթան կելմէքտէ իբէն, Սէնթէնէ նամ բէօյ եագըննտա, մերգու- մանը Տիւրքիւեր չէվիւրիպ, հէմ սոյարլար, վէ հէմոն բէնտինի, նէֆերլերի վէ խլումթ- բեարլարընը տէօյերլեր, վէ հաթթա նէֆերլեր- տէն իբիսինի եարալատըգտան պաշգա, բէնտ- խապասաթլարընը տաճա զիյաւէ իլերու կէօի թիւթէք նիյէթիյէ, ոլ գատար հագարէթ իտիպ, վէ հիւ պիր շէյ պրագմայարագ սո- յաղլար բի, դարըլար պաշարընը գարաթ- սընլար իլին պիրեր մէնտիլ տախի պրագմագ- լար:

«Տիւրքիւերին հիւթիւթէք գարշո վուգուա կելէն հարեթլերի, վէ Պէտէվիլեր իլէ օլան իթթիհատլարընա բաղմէն օլունան միւսաա- տէլերին, մուղայիրինտէ հարեթլեր զուհու- րա կելտիկի աշիբեար կէօրիւթէքտէ տիր, վէ շու մէմուլին զայրի օլան նէթիճէ տաճա զի- յատէ, ասաթիւրի շահանէին խաթանպու- շաղընմասնտան սօնրա պաշամըշտը:

«Տիւրքիւերին վէ Պէտէվիլերին շու եօլճա օլան հիւթիւթէք եմբի իթիճարէթ ու ախլ ու իթայէ պիւթիւն պիւթիւն սէթթէ վիրմէյէ պաշամըշ տըր, լաթին պու ճիւմլէ, էկեր շու հիւթիւթէք եաղընը եօլճու վէ բերվան հագգընտա գալըր իսէ» եինն բէնտիմիգի իգ- պալլը սոյամըշտը, ֆէգաթ, եալաշ, եալաշ իլերլերի տախի սիրայէթ իտէրէք, Սիրիա է- հալխսինին հուղըր ու բահաթը եինն պօղու- մայա պաշար տէյու գօրգարըգ, չիւնթի, Պէ տէվիլերին նէ հըֆը իտէճէք մալերի, վէ նէ- տէ իտտաա իտէճէք հուգուգլարը օլմատըր հալտէ, Տիւրքիւեր իլէ իթթիհատա գալըր մալարընտան աշիբեար անլաղըմագտէ տիրբի, նիյէթլերի եալմա վէ թալանտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր:

Պէտէվիլեր բէնտի խապասաթլարընը իճրա իթիթէքտէն սօնրա չէօլերէ չէթիլիլեր, վէ օ- րատա իսէ անլերի էլէ կէչիլմէք միւմբինսիգ տիր:

«Գուրիէ տ'Օրիանըն ապրիլ 31 թարիլէ չըգարընան նիւսիսինտէ, Պէյրուլթան եա- զըմա պուլունան պիր մէթթուպ սէպէպին- տէն, մէգիւր զագթա պուրպա վասըլ օլ- տուգտա, հիւթիւթէք պաշ մէմուրլարը ա- թէշէք վիւսիկիւրիւպ, վէ մէգիւր մէթթու- պու եաղընը պուլմայա չալըշտըր: Պու գատար զագապանմալարընտան միւրա՞տ նէ տիր: Սիւրաա շու տուր բի, չիւմտիյէ գա- տար զալէպէ իթմիշ օլան Տիւրքիւերին, պու տէֆա բէնտիլերին օլունան միւսաատէլերի գապուլ իտէճէքլեր տիր էմէլիլէ, էվլէլի հարեթլերինին կիզլտէ գալմասըն արգու իթմէքտէ վէ միւնասիպ կէօրմէքտէ իտիլեր: Հալպու բի, պիր մէմալիթին ասայիշ ու սէա- տէթիլի պայիս օլմագ, ֆէնալըգլարը կիզէ- մէքլէ օլմայուպ, իլա անլերին էօնիւնիւ ալ- մագ իլէ օլուր: Կէրչի մէգիւր մէթթուպու եաղան, Սիւլէք վէ էհալիլէ մէնֆաթլի հալատիլերի եաղմայա արգուբէշ պուլուն- մագտէ տիր: Ֆէգաթ պուլունն իլէ պէրապեր, տայիմա պիլինմէսի ֆայիտէլի պուլունան հա- զըգաթը հալլերիտէ կիզէմէյի անլա պիր վա-

ճիպէյի զլմմէթ տիր տէյու գըյաս իթմէմէք- տէ տիր: Վէ մերգուլմ պուլունտան սօնրա կէ- րէք հիւթիւթէք վէ կերէք էհալի հագգընտա իյի իպրլթ օլաճագ վուգուաթլար նագլ ու պէյանընա մուվաֆֆազ օլաճաղըն էմէլ իթ- մէքտէ տիր: Ֆէգաթ շիմտիթի հալտէ ֆէնա- լըգտան պաշգա պէյան իտէճէք հիւ պիր շէյի եօգ տուր:

«Տիւրքիւերին իճրա իթիթէքլերի նիլէ, մէ- սէլա մերալարտան հայվանաթ սիւրիւպ կէօ թիւթէք կիպի, վէ սայիրէ վէ սայիրէ խաա- րաթլարը պեր թարաֆ իթիթիլմիզ հալտէ տախի, Համ էհալիսինին ահալը հագըրէ- սինի սիւրիլ իզըն կէլմէք իսթէմէք:

Համը խրիսթիյան էհալիսի տէհիլ իզ- րէ պուլունմագտէ տիր, չիւնթի շիմտիյէ գա- տար, հիւթիւթէք սայիսինտէ գըլթալտէն գուրթուլան խրիսթիյանլար, խալմալար խա նէլերինտէ իսթեան իթմէքտէ իտիլեր, հալ- պու բի, մերգուլմանէ շիմտի, պարալարը պէ- տէլինն մահապէն պիրեր մրգտար ագճէ վէ- րիլմէյէ պաշարընտան, խալմալար խրիս- թիյանլարը էվլերինտէն չըգարմագ իսթէմէք- տէ, վէ մերգուլմանէ իսէ, «էվ սահիպիլլէ ուղալընը» տէյու ճէվապ վերիլմէքտէ, վէ պու ուղալմագ տէնիլէն հալ տախի էն միւշ- քիլ հալլերտէն պիրիսի պուլունմագտէ տիր, գիրա, խանն սահիպլերի ֆահիշ սուրէթտէ բիրալար թալէպ իթմէքտէ օլուպ, վէ խրիս- թիյան խանէլերի իսէ տաճա եարըլպ պիթմէ- ֆիշ օլտուգտան պաշգա, խանէսինի եարմա- յանա լսգ, կելէն զարար պէտէլի վերիլմէ- մէքտէ, վէ եարտըմայա տա պաշարալար, հէմ վալթ վէ հէմ տէ լէվաղիմաթը սայիրէ իյթ զա իթմէքտէ տիր:

Համ խրիսթիյանլարը նիհայէթ, ասա- բիրի շահանէին օրատան չըգմասը զըմըն- տա մահգուն ու միւթէտուր օլմագտէ տիր- լեր:

«Կիրիտտէն եաղլարընան նէգարէն, Բ. ր- շէօն բէօյիւնտ 7 նէֆեր խալմա գարըլարը, հիւթիւթէք կիտիպ Բում մէգհէպինի գա- պուլ իտէճէքլերինի պէյան իթմիշլեր, վէ պուլունն իզըրինն մէգիւր բէօյին իլերուտէ խալմալերի, զայրէթ իտէրէք, մերգուլմէլեր- տէն ալթըրընը գանտըմըշտար վէ պիրեր գօ- ճա պուլարագ էվլէնտիրմիշլեր իսէտէ, տիկեր պիրիսինի պիր տիւրլիւ գանտըրաճալմըշտար, վէ գանն օլունտուղունա կէօրէ գանտըրաճա- յաճագլար իմիշ:

Իշկեր շու գարըլարըն նիյէթլերի շու թէտ- պիր իլէ պիրեր գօճա պուլմագ իտի իսէ, տօղ- րուսու ֆէնա թէտպիր տէյիլ տիր:

«Տէվէթլու Սաիւ բաշա հագըրթլերի Խ- թալիտան Պրանսա թէրսանէսի օլան թու- լունա մուվաթէթլերինտէ, Պրանսըգ տօնան- մասը իբիսինի ամիրալը իլէ միւլապաթլարընտա, պիրաղ բէնտիլերինի տէնիլ թուլմուշ օլ- տուղունտան պաշս իլէ լաթիֆէ նէվիտէն օ- լարագ, «ամիրալ, էննայի բահտէ հէմ Վա- րօլտէն վէ հէմտէ Զիլիթա—Վէքիտան վարօր բէօմիւրիւ ալտըգ, հալ պուրի պի- րիսի իթալիա մէմալիթինտէն, վէ տիլերի իսէ Բաքա մէմալիթինտէն օլմաղին, թապիաթիլլէ Եանար իբէն իթիթիլա իտէմէտիլերինտէն,

վարօրուլմուգ բէք աղըր կէօրիւտիւ» տէմիշ խուկի զագթալարտա օղունմագտէ տիր:

«Օլըրճու կէմիլերին՝ թէրսանէսի օլան տէվ- լէթլերէ պիր պիւլիւք զայլէ վէ թէլաշ վերտիկի շէօյլէ տուրսուն, էհիլ հիւնէր վէ էհիլ սա- նաթլարա տախի բէք պիւլիւք պիր զայրէթ վէ իսթիգաս վերտիկիտէն, կէճէ կիւնտիւլ չա- լըշպ կէնիտէն եհիլէ թօրլար պարուլթար վէ սայիր հարաճա էտվաթ ու սիլահլար իճատ ու իհտաա իթմէքտէտիրլեր:

Պու տէֆա Պրանսաա էհիլ հիւնէրին պի- րիսի, օն սէնէտէն պերու չալըշմագտէ օլտու- ղու պիր թէճիւպէնին սէմէրէսինն նայիլ օլ- մուշ, վէ հիւնէրի Պրանսա Խմէրաթթու- հագըրթլերի թարաֆընտան թահսին օլունա- րագ, բէնտույէ պիր գըլթա լէֆիօն տ'Օնէօր խաղընտան իթա պուլունմուշտուր:

Սերգուլմուշ իհտասը շու օլույօր բի, է- լէթթիլգա գուլվէթիլլէ, պիր չօգ թօրլար պիրտէն պիրէ աթէշլէնիպ, վէ հէֆիսինն ա- թէշի միւրատ օլունան պիր եերէ պիրլէշէրէք երլտըրմ կիպի վուրուլտուղունտան գարըշտը- նա հիւ պիր գալիլէք, հիւ պիր սերթլիք վէ հիւ պիր գալընըգ տայանմամագտէ իմիշ:

«Պիր զագթաթ օղունտուղունա կէօրէ, փարիստէ շու աթիտէքի Գահվէլերին սէնէվի հասըլաթլարը պու գատար հիւսապ օլունմագ- տէ իմիշ, եանի, Գաֆէ Ընկէ 1 միլիօն ֆը- րանգ, Գաֆէ Բիշ 830 պին, Գաֆէ Հէլ- տեր 613 պին, Գաֆէ Բօթմու 600 պին, Սէգօն տ'Օր, Գաֆէ Գարտիւնալ վէ Գաֆէ տը Պօա հեր պիրիսի 500 պին, Գաֆէ Տիւ- րան, վէ Գաֆէ ալա Սալլէն հեր պիրիսի 450 պին, Գաֆէ Վալէթ վէ Գաֆէ Սօն- մօրանսի 450 շեր պին, վէ Գաֆէ Սաղարէն վէ Գաֆէ Թօրթմու 350 շեր պին ֆրանգ:

Փարիստէ ալէսսէվիլլէ, գահվէ բարասըն- տան պաշգա, կարսունլարա, եանի թապիլերէ պախշիշ վիրմէք աթէթտէն պուլունտուղուն- տան, մէգիւր զագթաթանն հիւսապընճա, նէֆ- սի Բարիս գահվէլերինտէ, սէնէվի ճէման 6 միլիօն ֆրանգ եալընըգ պախշիշ վերիլմէքտէ իմիշ:

6 Սիլիօն ֆրանգ, շիմտիթի պիլիմ գայիմէ հիւսապընճա 50 միլիօն եանի 100 պին բիսէ ագճէյէ եագըն բարա բէստիկիտէն, հէման գանն իտէրիգ բի մէպաղի մէգպուր իլէ, Խս- թանպօլուն հեր թարաֆընտա բեպին գահ- վէլերին պիր սէնէլիք հասըլաթը էօտէնտիք- տէն պաշգա, միւլը վէ կէտիլերի տախի բեաֆթէթէն սաթըն ալընապիլիլ:

«Վիգթօր Լամանուէլ հագըրթլերի ալա- ֆրանգա Սայիս 22 տէ թուրքիյոյա ալտէթ պուլունմուշտար տըր:

«Բօմատա վէ թուրքիյոյա, հեր բէսա- պըգ Վարօլի գրալը հագըրթլերինին Բօմպը թէրք իտէճէկինի գըյաս իթմէքտէ, վէ պիր Սիլան զագթաթան նէգարէն, Խնկիլթէրա տէվէթի իլէ Պրանսա տէվէթի պէյիլինտէ Պրանսըգ ասկերինին Բօմատան չըգմասընա գալիլէն գարար վերիլմիշ իմիշ:

— Տօնանմա գաղապար իշխն եկնի պիր իճատ տահա զուհուր իմ միշտ տիր :

Փարիստէ քիմնակերին պիրսի ետլէ պիր հանար սու իճատ իմ միշտ քի , շէշէնին իշխնուէ տուրուր իքէն պիր շէշ ետրմայրպ . ֆէգաթ շէշէ զըրըլպ արեշէնտիկի հալտէ , էթրաֆտա հէր նէ քի պուլունուր իսէ հագըպ քիւլ իթ . տիքտէն պաշգա , ետրմա արշէն տէրինլէքտէն զիյատէ հագտըր զմահէլլին զէմիւնի թօքրաղընը տախի հագմագ տէ իմիշ :

Մէղքիւր սու իլէ տօնանմայար թուլթուլ տուրուլպ պիլէճէյի աշիքեար տըր :

Ինսանլար ինսան էվլադընըն խայր ու մէն . ֆաաթընը մուճիպ օլաճագ տախի բէք չօգ հիւնէր ու սանաթլար իճատ իմ միշտէր իսէտէ , հալեա ալէսսէվիլէ շու տիւնհամըղըն չէր ճիհէթլէ պօղուգ վէ պարպարճա հալի տախի շէհատէթ իտէ պիլիւր քի , ֆէնալըգ հօլունտա զուհուրա կէլէն իհտասաթ , խայր ու սէվապ հօլունտա զուհուրա կէլէնտէն տահա զիյատէ պուլունմուշ տուր :

— Թայմը զագէթաքնտա շու տիգգաթէ շայան պահարն օգուլմագտէ օլտուղու , Գուլրիէ տ' Օրիանտէ կէօրիւլմիւշ տիր :

«Միւսիւ ,

«Մալիւմթըմա նէղարէն իթալեա սիւհաշարը (սամանլարըն էլէքիւնէ տիւշմիւշէր տիր :

«Ալէն շիւհէսիւղ օլարագ պիլիւրիմ քի , մէղքիւր սիւհաշար կալաստան լաղըմ կէլէն մահէլլէ նաղլ օլունմագ իւղըն իքէն , ինկիւլիզ կէմիլէրինին իթաթընճա իօլամլարա թէսթմ օլունմուշ , վէ սէյլէնիշէ կէօրէ , էկէր ֆիկիլթէրրա տէվլէթի մուխալֆէթի ֆէսթէրմէյէ , իսլամլար մէղքիւր սիւհաշարը թէգիլմ իսէճէքլէր իմիշ :

«Լիւնէնապ վէ սէրպէսթ ինկիլթէրրա աալա ճայիզ կէօրէմէզ քի , ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան , մէղքիւր սիւհաշարըն պուգատար վալթտան պէրու (սամանլար զապթընտա գալմարնա սէպէպիյէթ վէրիլին :

«Իմտի , զաթը զարաֆէթ ու հագգանիյ . յէթէրվէրինիլէ տէր խաթըր իթտիրիւրիմ քի , պէնիմ պուլ մէթուպուլմուն թապ ու նէշիլնէ հիմմէթ պիրլէ , իարլամէնթօ մէճլիսինտէ մէսէլլի մէղպուրէ իւղէրինէ թէգէք քիւր զըլնմաթընը տալթ իթմէնիլ նիյաղիլէ պէրապէր , շիւքրանիյէթի գալպիյէթի Կիզարէ միւնարաթ իտէրիմ :

«Թիւհօր , 13 մայիս 1862

«Ե . Կարիպալտի :

Ե.Օ.Գ.Ե.Յ.Ի.Ն

Պիղ կրօնաւորլարըմըզ իւղէրինտէ կէօրիւլլէն ֆէնալըզլարը մա թէհասիւֆ պիր թարաֆտան եաղմագտէ օլտուղու մուղ հալտէ , տիկէր թարաֆտան տախի , էինէ մա թէհասիւֆ էէնիտէն էէնիյէ ֆէ . ֆալըզլար իշիթմէքտէյիլ :

Պունլարտան պիրիսի , պուլ կիւնլէրտէ , Գաղը քէյիւնիւն պիր պիւլիւք քահա նասը ալէյհիտէ ըրղճա օլունան թէշէք քի վէ թէվաթաթ , վէ իքիւնիսի , իւղմիւ

քէյլէրինտէն իտուրպէլլէք քէյիւնիւն Տէր Մարտիրոս քահանաւորն , պիր իքի սէնէ ագաէմ , քէնտի ժալարընտան չալլնմըշ օլան խաչարըն իրըսըզը Թօպլուեան Սանուկուլ օլ թարիզը մէրտուտէ թէշիլիզ վէ թահլիք իյլէմէսի աղվէյա . թընա մէպնի , շիմտիլէրտէ իւղմիտտէ , մէրգուլ իլէ պէրապէր մահապտէ պուլունմարնըն իշիտիլմէսի տիր :

— Գայսէրիյէտէ պիր թաղըմ տէլիգանլըլարըն պիր սէնէտէն պէրու թէշէլ վէ տէվալմ իթտիքլէրի Սուլուֆուսիւրապ ընկիւրուլթիւնուն հիսապը թարաֆըմըզա կէօնտէրիլմիւշ իսէտէ , էէրիւիլըն գըլլէթին . տէն տէֆայի տիկէրէ պուրըլմըշ տըր ,

— Գայսէրիյէ Գամիսիօնու Տէր նէ գատար էվլէլի 8 աղատան միւրէթթէպ իտի իսէտէ , սօնլատան իքի աղա տահա , էանի կարապետ աղա իսթանպօլլուեան , վէ հաճի կիւլպէնք աղա կիւլպէնքեան , իլալէ օլունմարը միւնասիպ կէօրիւլլէրէք , ճէման օն նէֆէրէ պալիլ օլունմուշ տուր :

— Գայսէրիյէ Գամիսիօնու պուլ բաղար կիւնիւ , իսկիւլտարտէ Պէյլէրեան Յակոբ աղանըն խանէսինտէ թէճէմմիւլ իտէրէք , քէնտի մէմուրիյէթլէրինի պիթիլիւր վէ գարալարընը իմզալամըշլար , վէ մէղքիւր Գամիսիօնուն գարալարընը , թարաֆէյն սըֆաթըլլա գապուլ իթմէք իւղըն զաթէն իսթրիքխանէտէ իմզա վէրմիւշ օլան զաթլար , տիւնքի բաղար իրթէսի կիւն իսթրիքխանէյէ տալթ իթ պիրլէ , վէրիւմիւշ օլան գարալար տախի իմզալաթտըրըլտըգտան սօնրա , ալէնէ , թապ ու նէշը օլունմագ իւղըն , կէրի Գամիսիօնու մէղքիւր իսթրիքխանէյէ թէճէմմիւլ իթմիւշ իսէտէ , պաղը քէնտիլլէրինճէ սէպէպլէրէ մէպնի կէլէմէտիլլէրինտէն , էսէֆ իտէրէք սէյլէրիլ քի , թապիսթիյլէ կէլէճէք բաղար իրթէսինէ գալմըշ տըր , ինչա Նլաճ կէլէճէք բաղար իրթէսի տախի սայիլ պիր սէպէպ տահա չըգարագ , ինիէ թէհիլիլ օլունմագ , վէ օլունմամալը տըր , զիւրա պէյլէ պիր ումուլմէ ֆաիտէլի իճընըն պիր տաթ կէրի գալմաթ , էն զիյատէ էսէֆէ շայան պիր հալ տիր :

Օլան իտէրիլ քի , գամիսիօնու մէղպուլտա , Գայսէրիյէճէ էն զիյատէ էլլէ միյէթտէն պուլունան պիր միլլէթ մէճլիսի թանդիմի , Նուաշնորդ Արբազն մատտէսի , Տէր Մարտիրոս չայր մատտէսի , վէ սալեանէ մատտէսինէ տայիր գալարլար վէրիլմիւշտիր :

Գայսէրիյէ իշին թայյին զըլնան միլլէթ վէքիլլին շու միլլէթճէ մէմուրիյէթ զըմընտա էհլէյէթ ու լեյալաթի էէրինտէ միտիր տէլիլմիտիր պիլլէտի

կիւմիլտէն , շիւհէ իւղըն պուլունմագուլուն մուղու պէյան իթմիւշլիտիք , իքիւնի տէֆա օլարագ Պէյլէրեան Յակոբ աղատան իշիթտիկիլիլիլ , վէ Բէլէքեան Յովհաննէս աղա թարաֆընտան տախի վէրիլլէն թաղվէլլէթ նէղարէն , քէմալ մէրթէպէ էհլէյէթ ու լեյալաթի էէրինտէ օլտուղու տան պաշգա , հաթթա միւնայիլլէյին շու մէմուրիյէթի միւշէլլէյի գապուլ իտէմէյէճէլի միւլազաալընա մէպնի , Պէյլէրեան Յակոբ աղա , Պապը ալի թարաֆընտան պիր տէ լամիլ սապի թահսիլինէ սայ ու հիմմէթ իթմէքտէ տիր . վէ շու գարալար թարաֆէյնի թաղտիլմ իտէն զէվաթ թարաֆընտան տախի իմզալանըպ պիթաիքտէն սօնրա , միւնայիլլէյն Յակոբ աղա թարաֆընտան , պիր խայլի նէֆէրտէն իպարէթ հէմէհլիլլէրիմիլլէ պիր զիյաթէթի սիւրուրիյէ քէշիտէ օլունմալը տախի մէմուլաթտէնտիր :

Ծանոթություն

Բաւական ժամանակէ 'ի վեր կը շարունակուի կանոնաւորապէս հետեւեալ դաշտատուլթիւնները , Գաղըքի խանի վերի հարկը թիւ 4 Գասարան սենեակը :

- Նախ Հայկաբանուլթիւն
- 2 Տրամաբանուլթիւն
- 3 Գաղ զիւրէն
- 4 Տաճկերէն
- 5 Ընդդիարէն

Նյա սենեակը երթալ ուղղընէրի պէտք է որ սենեակին Տնօրէնին հետ տեսնուին :

Թաշալարտա պուլունմագ Միւնասիլիլի օգուլմագ բաղպէթ պուլունմագ գաթլարըն , Միւնասիլիլի պէտէլլինի հիմմէթ պուլունմալար խասթէթէն բէճա օլունուր , զիւրա աղճէճէ քէնտիլիլլէ մուղալիլլէպը պուլունտուղու շէյլէ տուրտու , սէնէ պաշմըզ տախի հաղաշմագտէ տիր : Նյա բէճայթ իսթանպօլտա պուլունմագ պապը զսթըլարա տախի իտէրիլ :

ՄԻՆԵՐԱԼԻ ՄԻՍԻՐԻՆԻՆԻ ՄԻՆԵՏԻՅԵ ԻՐԱՎԵՐՈՒ

- ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ . Պէյիւք իշիլի խանտա , եօղարթի գարուտա տայրիլթիւնտէ , 7 նիւմըթուլ տա :
- ԻԶՄԻՐ . Սապուրալիս թանգարան :
- ԻՏԻՐԱԼԵ . Թուրոս աղա Հովհաննէսեան :
- ՊԻՐՍԱ . Կարապետ աղա Փաիսեան :
- ՊԱՅՏԱՐԻՅԵ . Կէտրոս աղա Ֆիքիլլէ :
- ԻԶՄԻՐ . Հովհաննէս աղա Հակոբեան :
- ԹԻՐԱՅՈՒ . Արթան աղա խոքեան :
- ԹԻՐԱՅ . Կարապետ աղա Պատէմեան :

Արեւ քիլլէթէ վէ կէրէք բօլթիլլէպա միլլէ պէր իմզա լիլլէն Տէր նէլի պահա ու մէթուպուլթիլլէքիլլէն գապուլ օլունմալար :

ՄԻՆԵՐԱԼԻ ԴԵՕՒԵԹԵ

ԿԵՐԵՆՏ Յ . ՓԵՆՈՍԵՆ

ԹԵՂԵՆԵՆԻՅԵ ՇԵՐԵՆԻՅԵ ՀԵՂԵՏԻՅԵ